

Pi' e ayuw u fithik kanawo 'en Somoel

Rok President Dieter F. Uchtdort

Bin L'agruw e Counselor u lan fare Bin Somm'on e Presidency

Ba pag nel'i ragag nge lal e duw kafram, ni dawri nuw napan nike ma' fare World War II, mugub gu nang mug fana boch ea ayuw ko fare welfare program ko Galasia. Dariy fan ni kugub buchi tir ya, kugumnang fapi peach nikan lith u tabang ko wheat nib athibthib nge boen fapi mad' nikan pi' ko fapi German ni Girdii'en Kristus nga tomren ea mael' nike pi' ea gidii' u Mariken. Rib tu'uf ea pi ayuw ney ni yibe dag ya'an e tu'ufeg nge gol' ngomad ko ngiyal ni kurug gaf'gowgad.

Biney ni buch rog nge fare Medlip I ragag nge Lal' e anniversary ko fare welfare plan ea ke pi' fan ngog ni ngug lamnag biyay fapi tabolngin ea machib niyma fil marngagaen I ayweg fapi cha' nikar gafgow gad, nge paer rom nib fal rogon, nge marngagaen e pi' e ayuw ngak boch e gidii'.

Bay nga Lik'ngin e Mich Rodad

Boch e ngiyal ea sana ran lamnag ni fare welfare ea kemus nireb e machib ko gospel---reb fapi pa'ngin ko fare gak'iy ko gospel. Machane ba mich u wun'ug ni fare tunom' rok Somoel, nge rogdad ni gadad ba yul'yul' ko fapi machib ko welfare ea susun nibay u likngin e mich rorad nge michmich rodad ngak.

Kakrom ni som'mon ni shum ea faileng, me Chitmangdad nu Tharmiy ea keyog nirib tomilang ni marngagaen ea tiney: nibe wenig nag nib sumngiy ni, arragon: "Fa'anra gub tu'uf romed ... me gimed ra lamnag ea pi'in nib gafgow, mi gimed ra chariy e tin nibay romed ni fan ngorad."1 ma ka arrogon ni ngan: "Ni ngam ted u wun'med u fithik gubin banen fapi gafgow, fapi maer' nge pi'in nike magawon, ya cha' ni dabi rrin e piney, ea gathi gachalpeg,"2 nge kuboch ea thin nib gel mirin: "Fa'anra bay bee' nibe fek ea taw'ath ni yo'or nikug pi, ma dabi sernag nag boch ngak bee', niwad rogon nike yog fare machib rog, ni nge pi' ko picha'en nikar gafgow gad, mara un, ngak fapi cha' niyad ba kireb, nira fal' owchan u inferno, u fithik ea gichig."3

Fapi Cha' Niyad ba Fas nge Pi'in nib Ya'el ea Yad ba L'eg nga Tabang

Lagruw ea motochiyel ni thi'ibi gaa---ea ngan adag Got nge bugul yoror rodad---ea yibe athkuy ea pi'in nib fas nge pi'in nib yael nga tabang. Ba tu'uf ni ngan nang ni galney ea motochiyel ea yibe yog nib "gaa" ya bachan nib l'ag gubin e motochiyel ngorow.4 Niwad ni, gadad rodad, tibnaw rodad, nge murwel rodad u Galasia ea ma tabab u roy.

Gubin ea tin nigadad ra athpeg fa ngan ngongliy ea susun nira sum' ko gili motochiyel ni gaa ney---ko fapi tu'ufeg rodad ngak Got nge bugul yoror rodad.

Niwad lagruw raba' fapi salpiy nib mul'mul', fagli yafos nge ya'el ea dabiyog ni ngan dereg row.

Facha nima pi' e yafos ea keyog ni gubin ea ba thothup ngak, me ir e dariy borran nike pi' ba motochiyel ngodad ni kemus nifan ea ngiyal ney ni gadad ba fas.⁵ Rogon ni gube guy e raney ea "yafos ko ya'el ea bin som'mon e yafos. Gathi kemus ni banen ni ngan nang man fanow nag, ya ngan muruwliy."⁶

Ma ba kireb rogon, ya bay boch e gidii' nima dariy fan nag ea "yafos ko dogur" ya yibe tay ni gathi ba gaa' fan. Yibe tay'fan ea tin nib ya'el man dariy fan nag ea yafos ko dogur. Ya arragon nib gaa'fan ni nga un lamnag yu tharmiy machane, gadad be malog ko tin ba'aray banen ko taliw fa'anra gathi be fal' pa'dad ko pi'in ni bay u charan dad.

Niwad i, Enoch ni toy ba binaw u Zion u fithik fapi machib ko ya'el nibe falag ea gidii' nib taborgon gumirchae'nrad nge laem rorad *me* murwel ko yafos ko dogur ni nge guy ni dariy bee' u fithikrad nib gafgow.⁷

Ma gubin ngiyal, ni rayog ni ngad sappad ko cha' ni tha'abi mangil e kanawo' rok nib machalbog, ni Ir Yesus Kristus, ni nge dag kanawo'en dad. Me fil President J. Reuben Clark ni, "Ngiyal niyib fare Tathapeg nga faileng ma bay lagruw I murwel rok ni thi'ibi gaa; reb ea nge murwel ni'ir e Messiah, ni nge bayul nifan fare mul', ma nge monog nag fare motochiyel; ma reb e fare murwel ni rrin u fithik puwlagan ni bpin nge pum'on nib fas ni n'ag ea gafgow u dakenrad."⁸

Ma taborgon, ni monog rodad ko yafos nib ya'el ea dabiyog ni ngan dereg ko fapi ayuw ni gadad ma pi ngak boch e gidii' nib fas.

Ra bagyow mabe ayweg bagyow. Ra bay reb ma dariy reb ma gathi fare wo'en e falfalaen ku Got.

Wo'en Somoel

Bo'or ea gidii' nge boch guruy e gidii' u faileng nibe gay rogon ni nge ayweg boch e gidii' nibe gafgow u gubin yang. Gamad be pining e magar ko tiney, machane wo'en ea ayuw rok Somoel ea ba thil' ko rogon e ayuw rok yu faileng. Ya ka ga'ar Somoel ni ngan rrin niwad rogon wo'en.⁹ Gathi kemus nibe lamnag ea tin nib tu'uf rodad e chiney, ka arragon nibe lamnag rogon ea monog rodad ko yafos ni dariy numngin napan. Ma

bachane raney, fare wo'en Somoel ea ma un nag ea paer nib fal rogoy nge ayuw ngak ea bugul yoror rodad nga daken ea ayuw ni ngan rrin ko piin ni gafgow.

U 1941 fare lul' u Gila ea sug nge dayinbol fare luway u Duncan Valley u Arizona. Reb ea stake president nikab fal yangren ni Spencer W. Kimball fithngan nge fapi counselor rok, ea ri ranod ri nanged rogon ea mogothgoth nike buch, man pi' e mulwol nga Salt Lake City niyad be ning ea salpiy nib yo'or.

Ma ba thil ni buch ya dan pi' e salpiy, I pi' President Heber J. Grant dalip I pum'on: Henry D. Moyle, Marion G. Romney, nge Harold B. Lee. Kar mada' gad President Kimball man fil ngak reb ea machib ni rib gaa fan. "Raney ea gathi ba program ni ngan "pi' ngog," ri ga'ar gad. "Bineye ba program ni ngan "ayweg gey."

Bo'or e duw ni thimur, me ga'ar President Kimball: "Rayan ni mang banen nib mom', ni gube lamnag, ni nge pi' ea pi walag rodad ni pum'on ni ngar pi'ed [fapi salpiy] ma dani momaw ni ngug paer u lane ofis rog ngug pi' ea pi salpiy nam; machane ba yo'or banen nib mangil ni buch romad ya chonggin e mo'ulung romad nib bukum I raay ea gidii' nikan pi' nga Duncan ngan toy e yo'or man kunuy e hay man tharay ea but' ni nge man rrin ea tin nib tu'uf ni ngan rrin. Binam e ayuw ngom."10

Bachan ni lak wo'en Somoel, fapi chonggin e stake rok President Kimball ea gathi kemus nikan mada' nag ea tin nib tu'uf rorad e ngiyal nam, machane ke pi' kanawaoen ni nge ayweg bee ir, ayuweg bee nibe gafgow, man monog u fithik ea adag nge unity u napan niybe ayweggey.

Gadad gubin ni gadad ba mu'un ngay

U lane biney e awa ma bay bo'or gidii'en e Galasia nibe gafgow. Yad be yim ko mak'iy, yibe gafgow ko salpiy, makiybe gafgow u gubin mit ea paer ko dogur, laem, nge ya'el. Yad be meybil u polo' I gelingin gurmicha'rad ni ngan aywegrad.

Piwalageg ni pumo'on, wenig ngomed dammu lamnaged ni bineye murwel rok bee'. Ya murwel rog, maka murwel romed. Gadad gubin nikan piningdad ngay. "Gubin" ea fan *gubin* nibe kol ea Aaronic nge Melchizedek priesthood, fala'ab fa gafgow, u gubin e nam u faileng. U lan fare tunom rok Somoel, ea bay buchi banen nira rayog ni nge pi' banen.11

Fare machib ea gadad ra fil ni bay reb e mfen nge reb bay niyib fala'ab fa yib gafgow ma yad *gubin* niyad bay u tan' ea tinem e murwel nib taborgon ni ngan ayuw e bugul yoror rorad. Ba tu'uf ni ngad murwel gad u ta'abnag ni ngad monog gad ko fapi machib ko welfare nge self-reliance.

Bo'or biyay ni gadad be guy ea gafgow u charan dad machane gadad be son' ni ngab bee' u palog ni nge pi' e ayuw. Sana kagdad be son' nag bee' nib chag nib lowan ni rayog ni nge falag boch ea pi magawon nam. Ngiyal ni gadad ra rrin ea biney, magdad be taleg ea ayuw rodad ngak ea bugul yoror rodad ni rayog rodad ni ngad pi'yed, magdad be telegdad koreb e wo'en ni ngad pi'yed e ayuw. Machane dariy banen nib kireb ko picha niyad ba chag u banen, machane u sap ngay: dariy bi'ied nira gaman urngin rad ni ngar falaged gubin e kireb. Machane, fare Somoel ea pi' fare priesthood nge ulung rok u daken e faileng; ke falag fare priesthood nge ulung rok nib mom ni ngan pateg u daken e faileng. Me, mab mu'un ngay ni, pi' fare Relief Society. Ma wad nim nang e pi'in nibe kol' fare priesthood, dariy ba murwel ko welfare nira monog fa'anra dabi monog ni nge chagliy ko fapi taw'ath nge tin nib chag ea bpin ko Galasia riy.

Fare wo'en Somoel ea gathi kemus ni ngan paer nga barba fare lul' ngan son' nag fapi ran ni nge thimur u m'on ni ngad thi'ibed nga barba. Ya ngan yib nga tabang, ngan taer pa' ea mad rodad ngalang, man yan ko murwel, man toy boch e wethael' fan toy ea boch ni ngan thi'ab fare ran nga barba fapi magawon rodad. Murwel romed ni ngam binged owchmed, fanayed fare priesthood romed, ma gimed yan ko murwel u daken fare wo'en Somoel.

Bin Thi'ibi Gaa ea Ulung u Daken e Faileng

Napan fare Great Depression ni momaw ea murwel nge salpiy, Ba Brethren e fith Harold B. Lee ea ni nge patag ea fulweg tabon fapi gafgow nib alamrin, kirbaen', nge yim ko mak'iy ni rib yo'or u dakean e fayleng ko ngiyal nam. Me magawon ni nibe gay e kanawo' riy me fek fare duwer rok ngak Somoel me fith, "Mang reb e ulung ni susun ni ngug manged, . . . ni ngayog ni ngan pi' ea ayuw ngomad?"

Ma "wad ni Somoel ea ga'ar [ngak]: "Musap, fakag ni pum'on. Dariy reb ea ulung nib tu'uf romed. Kug pi' ea bin thi'ibi falel ea ulung ngomed u daken e faileng. Dariy reb nib falel nge megid fare ulung ko priesthood. Kemus ni nan ni ngam rined ea ngam murwel gad ko fare priesthood. Ni kemus."12

Ireray ea gin ni ngad tabab riy ko ngiyal rodad. Kad ted fare ulung rok Somoel nga tagil. Ma nan ni ngad rined ea ngad guyed rogon ni ngad murwel gad ngay.

Gin ni ngad tabab riy ea ngad nanged ea tin nike mu' Somoel I dag ngodad. Dabda lamniged nikad nanged. Susun ni nga dared ngay u fithik ea sobtaen' niwad e bitir. Gubin e mfen ni susun ni nge fil fapi machib ni tabolngin fare wo'en Somoel nima yog rogon ea ayuw nifan ko pi'in nib gafgow. Ma wad rogon fapi fanow ko pi profet u gubin e duw nike thimur, fapi lowan ko welfare ko Galasia ea gathi kemus ni bugi fanow nib mangil;

ya bugi riyul nike dag Got ngodad---ya iraram rogon wo'en ni ngan ayweg ea pi'in nib gafgow.

Puwlageg ni pum'on, mu filed fapi lowan nge machib ni som'mon. Bi'eged fapi babyor ni marngagaen ea welfare ko Galasia;¹³ ma gimed fanayed boch ea internet ko "providentliving.org", makum bi'eged fapi thin ko June 2011 *Liahona/Ensign* ni marngagaen ea tunom ko welfare ko Galasia. Mu gayed marngagaen wo'en Somoel ni ngan ayweg gidii'en. Mu filed rogon fapi machib nifan e ayuw nifan e pi'in nib gafgow, ayuw ko bugul yoror romed, nge paer nib fal rogoy nge rogon nib l'ag reb nga reb. Ya rogon wo'en Somoel ko paer nib fal rogoy ea bay rogon nima tabrogon nag gubin banen ko yafos, nge skul, dogur, murwel, salpiy ko tibnaw, nga gelngin e yael. Mu nanged marngagaen e welfare program ko fare Galasia.¹⁴

Napan ni gara mu' i fil' e pi machib ney ko welfare ko Galasia, mag gay rogon ni ngam rrin ea pi nen nikam fil ni ngam ayweg e picha'an nib milfan ngom. Fan e raney e, бага ni, ba tu'uf ni ngam nang, ni gubin yang u faileng nib thil. Dariy ea biney ni gubin nib taborgon u fithik e welfare ko Galasia.

Gara tabab nag reb e tunom nib taborgon ko fapi machib rok Somoel ni l'ag rogon ko tin nibe buch ko gin ni gabay riy. Ya ra ngam muruwliy ea murwel ko fare welfare, ma dariy fan ni gubin ngiyal ni ngam niked u Salt Lake City. Ya kemus ni ngam sapgad nga lan fapi handbook, musap gad ngalan gumircha'med, nge tharmiy. Mu pagan'med ngak Somoel nge piningaen rok mi gimed lak wo'en.

Ya rayan I tomur ma susun ni ngam rined ea tin ni rrin e pi gachalpen Kristus u lan gubin e mfen: mu puruygad u tabang, mi gimed fanayed ea tin nibay romed banen, mi gimed gay fapi piningaen' rok fare Kan ni Thothup, mu fith ngak Somoel ni ngeyog ko am rogon fa dangay, magmed falaged med ni ngam murwel gad.

Ma gube michmicheg ngomed, ni fa'anra gimed ra rrin, ma ran dag ngomed rogon ko *mini', ba mang, we'in, nge bay u uw* ko fare pi ea ayuw u wo'en Somoel.

Fapi Taw'ath ko Pi e Ayuw u Wo'en Somoel

Fapi michmicheg nge Taw'ath ko fare welfare ko Galasia, niybe pi e ayuw u wo'en Somoel, ea boch nib falel nike pi Somoel ngak pafak: "Fa'anran yan ko pi'in nibe mak'iy ea yael rorad, man ayweg fare ya'el nibe gafgow; ma aram e ra mat' ea tomilang u fithik ea malog, ma fapi limur ea ra mat' niwad ea misew romed: Ma fare Somoel e ra gagyegmed ni gubin ngiyal."¹⁵

Dariy fan ko gimed ba fala'ab fa gafgow, ma dariy fan e gin ni gimed bay riy, gadad ba tu'uf rodad, ya bachan ni gadad be miligach nag ea tayim rodad, nge tin ni gadad ba chagriy, nge chugum rodad ma iraram e ngiyal nibe pi ilal ea yael rorad ma be paer nib bi'ech.

Bineye murwel ni ngan pi' e ayuw u fithik wo'en Somoel ea gathi kemus ni reb guruy u lan fapi babyor ko program ko Galasia. Dabiyog ni ngan digey fa ngan tharbeg aram. Ya bay nga lukngun ea machib rodad: ya ir ea nan nib ga'fan ko taliw rodad. Susun ni dab da cheleged gumirchaen dad nge tafney rodad ni ngad pired nib fal rogdad, fa ngan pi' e ayuw nifan ea pi'in nib gafgow, man pi ea ayuw u fithik e murnguy.

Pi n'en ko yafos ea ba l'ag rogon ko tin nib thothup banen. Got e ke pi' ngodad e yafos nge magawon ni ngayog ni ngad monog gad ni ngad manged ea pi'in ni ba'adag e Chitmandad nu Tharmiy ni ngad manged. Gube athpeg ni ngad nanged fan fare murwel ni gaa nge pi taw'ath ni rayib ko fol nge pi e ayuw u wo'en Somoel me iraray e meybil rok u daken fithngan Yesus Kristus, amen.

Notes

1. Muguy ko Doctrine and Covenants 42:29—30.
2. Muguy ko Doctrine and Covenants 52:40.
3. Muguy ko Doctrine and Covenants 104:18.
4. Muguy ko Matthew 22:36—40.
5. Muguy ko Doctrine and Covenants 29:34.
6. Thomas Merton, *Thoughts in Solitude* (1956), 37.
7. Muguy ko Moses 7:18.
8. J. Reuben Clark Jr., in Conference Report, Apr. 1937, 2
9. Muguy ko Doctrine and Covenants 104:16; kumguy ko vers 15.
10. Spencer W. Kimball, u lane Conference Report, Apr. 1974, 183, 184.
11. Muguy ko Mosiah 4:26; 18:27.
12. Harold B. Lee, e yoeg mornga'agen e welfare ko mo'olung ko agricultural, ko Oct. 3, 1970, 20.
13. Muguy ko *Handbook 1: Stake Presidents and Bishops* (2010), chapter 5, “Administering Church Welfare”. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), chapter 6, “Welfare Principles and Leadership”. *Providing in the Lord's Way: Summary of a Leader's Guide to Welfare* (pamphlet, 2009)
14. Elder Glen L. Rudd's book *Pure Religion: The Story of Church Welfare since 1930* (bay ko gin ni yima pi' e chugum riy u Galasia) bang ni rib mangil ni ngan fil fapi m'ag riy nge chep riy ko welfare program rok Somoel.
15. Isaiah 58:10--11; kumguy ko vers 7—9.